

Täysistunto

Torstai 18.9.2025 klo 16.02—18.52

2.1. Suullinen kysymys Palestiinan tunnustamisesta (Antti Lindtman sd)

Suullinen kysymys SKT 118/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.03 **Antti Lindtman sd:** Arvoisa puhemies! Gazan humanitääriin kriisi on katastrofaalinen ja pahenee hetki hetkeltä. Tuhansia, tuhansia lapsia ja siviilejä on kuollut ja uhkaa kuolla lisää Israelin hyökättyä raunioituneeseen kaupunkiin. Israelilla on oikeus puolustautua terrorismia vastaan, mutta nyt jo YK:n tutkintakomissio on arvioinut, että toimet täyttävät kansanmurhan tunnusmerkit. Täysimittainen maahyökkäys romuttaa kahden valtion mallin, johon Suomikin on sitoutunut.

Nyt kansainvälinen yhteisö ei enää katso tätä sivusta vaan toimii. 147 maan lisäksi useat Suomelle läheiset ja tärkeät kumppanit, vaikkapa Ranska, Portugali, Belgia, Malta, Australia, Kanada ja, nyt saimme uutisista lukea, mahdollisesti Iso-Britannia, aikovat ensi viikolla YK:ssa tunnustaa Palestiinan.

Pääministeri, te olette sanonut, että Suomi aikoo myös tämän tehdä, kun hetki on oikea. Presidentti on valmis, tuki on laaja oppositiolta. Arvoisa pääministeri, onko Suomi valmis ilmoittamaan ensi viikolla YK:n yleiskokouksessa [Puhemies koputtaa] Palestiinan tunnustamisesta, vai onko teillä jotain parempaa tietoa ajankohdasta kuin presidentillä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.05 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin yhdyin täysin siihen näkemykseen, että tilanne on katastrofaalinen ja kestämaton. Tulitauko on saatava aikaan, ja me emme voi mitenkään hyväksyä Israelin kansainvälisen oikeuden vastaisia toimia nyt viimeksi Gaza Cityssä, emme mitenkään, ja toimimme hyvin aktiivisesti tämän tilanteen pysäyttämiseksi ja humanitäärisen avun perille saamiseksi. Päätimme budjettiriihessä viiden miljoonan lisäävusta, humanitäärisestä avusta, Gazaan.

Suomi ja hallitus tukevat kahden valtion mallia, niin kuin olemme yhdessä kaikki sopineet tässä salissa ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa. Tällä perusteella Suomi liittyi Ranskan ja Saudi-Arabian kahden valtion ratkaisua tukevaan New Yorkin julkilausumaan ja äänesti samansisältöisen päätöslauselman puolesta YK:ssa. Me teemme töitä kahden valtion mallin edistämiseksi, sen edellytysten luomiseksi, ja sen tien päässä on Palestiinan valtion tunnustaminen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 81/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyvän lisäkysymyksen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. Totean myös, että koska useimpien ryhmien ennalta ilmoittamat kysymykset koskettelevat samaa aihepiiriä, käsittelemme ne kaikki tässä samalla kertaa. — Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

16.06 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä, että ulkoministerin päätöksellä Suomi otti selkeän askeleen tunnustamisen suuntaan allekirjoittamalla tämän päätösasiakirjan. Mutta nyt kysymys on siitä, että nyt on se hetki, jolloin historia meitä katsoo. Valitettavasti kyllä tämä venkoilu tämän ajankohdan kanssa hallituksen osalta on enemmän kuin hämmentävää katsottavaa. Presidentti kannattaa, on sanonut, että oikea aika on. Ulkoministeri kannattaa. RKP kannattaa. Kristillisdemokraatit ja perussuomalaiset vastustavat. Arvoisa pääministeri, kokoomuksen kantaa ei tunnu tietävän kukaan.

Nyt maanantaina New Yorkissa ratkaistaan se, mille puolelle historian silmissä Suomi asettuu. [Perussuomalaisten ryhmästä: Höpö höpö!] Harvoin kansakunta on tämäntyyppisen tilaisuuden edessä, jossa meillä on mahdollisuus päättää, millä puolella me seisomme. Kaikki katseet kohdistuvat nyt teihin. Tämä on se hetki, jota tulevat sukupolvet tulevat myöhemmin arvioimaan.

Arvoisa pääministeri, kysyn teiltä: Mikä teidän oma kantanne on? Tiedätkö te itse, millaisen kannan te hallitukselta haluatte? Onko teillä mielipide, [Puhemies koputtaa] pitääkö Suomen olla mukana, kuten kohta lähes 160 jäsenvaltiota, ja tunnustaa [Puhemies koputtaa] Palestiina ensi viikolla?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.07 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensin täytyy sanoa, että noin 150 maata on jo ollut pitkään, osa vähemmän aikaa mutta kuitenkin tunnustanut Palestiinan valtion. Valitettavasti se tunnustaminen ei ole tuonut sinne rauhaa, eli turha antaa sitä kuvaa, että tämä tästä nyt ratkeaisi. Mutta se, mitä hallitus haluaa, on kahden valtion malli, se, että sekä Israelin että Palestiinan valtioiden tulevaisuus on turvallinen ja että se on molemmin puolin tunnustettu, ja me teemme tämän asian eteen töitä. Me teemme kahden valtion mallin perusteiden rakentamiseksi, edellytysten rakentamiseksi töitä. Meidän kantamme on myöskin ehdollinen sillä tavalla, että Palestiinassa pitää olla hallinto, ei terroristijärjestö, jonka kanssa ei tietenkään voida sopia. Se on aivan selvä. Panttivangit pitää vapauttaa, ja pitää olla yhteinen ymmärrys. Tämän eteen me tehdään töitä ja tämän puolesta tulemme myöskin toimimaan YK:ssa, ja tämä on selkeästi koko hallituksen kanta, että näin toimimme. [Antti Lindtmanin välihuuto]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Koskinen, olkaa hyvä.

16.08 Johannes Koskinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Presidentti Stubb on tuoreessa teoksessaan ansiokkaasti arvioinut globaalia politiikan muutosta, ja Suomen ja Euroopan unionin maiden on tärkeää rakentaa toimivia kumppanuussuhteita etelän maihin ja sillä lailla tasapainottaa tätä nyt kovin kärjekkääksi koitunutta kansainvälisen geopolitiikan tilannetta. Suomi on myös hakemassa turvallisuusneuvoston jäsenyyttä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 81/2025 vp

ja siinä hakee juuri sitä roolia, joka on meille ollut tunnusomainen — viitataan historiassa vaikka Namibian tai Kosovon valtion muodostamiseen liittyviin tehtäviin, joissa Suomi on ollut proaktiivisesti hyvinkin näkyvästi mukana. Tähän nähden kysyisin lähinnä ulkoministeriltä, miten tämä vetkuttelu Palestiinan tunnustamisen osalta asettuu tähän kuvaan. Se valtion tunnustaminen on edellytys sille, että päästään rakentamaan sitä terroristeista vapaata, maltillista ja hyvää hallintoa Palestiinaan. [Sanna Antikainen: Ei pidä paikkaansa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ulkoministeri Valtonen, olkaa hyvä.

16.09 Ulkoministeri Elina Valtonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan perustana on vahva kansainvälinen oikeus ja sen kunnioitus, ja me toimimme kaikissa teoissamme sen mukaisesti. Nyt on niin, että valitettavasti on viitteitä siitä, että Israel on ylittänyt kansainvälisen oikeuden rajat sekä toisaalta sotatoimillaan Gazassa mutta myös siirtokuntapolitiikallaan Länsirannalla, ja Suomi toimii näitä tekoja vastaan sekä kahdenvälisesti että kansainvälisillä foorumeilla EU:ssa ja YK:ssa. Nyt syy, minkä takia Palestiinan tunnustaminen on noussut agendalle, itse asiassa liittyy juuri siihen, että Palestiinan olemassaolon edellytykset heikkenevät päivä päivältä näiden toimien johdosta. On tärkeää, että Suomi arvioi oikeaa hetkeä, jolloin mekin tunnustamme Palestiinan valtion. [Vasemmalta: Milloin se on?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kaikkonen, olkaa hyvä.

16.10 Antti Kaikkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Gazan humanitaarinen tilanne on todella katastrofaalinen, hirvittävä, ja kaikkein kiireellisintä on etsiä siihen ratkaisuja — tulitaukoa, rauhanprosessia. Nyt pitäisi kansainvälisen yhteisön ja Suomen siinä olla mukana luomassa vahvaa painetta ratkaisun saamiseksi. Tarvitaan nähdäkseni kahdenlaisia toimia: yhtäältä Hamasin suuntaan, jotta saadaan panttivangit vapaaksi — Hamasin pitää suostua täyteen aseistariisuntaan, ja Hamas pitää saada irti Palestiinan hallinnosta — mutta myös Israelin suuntaan täytyy laittaa painetta, jotta tulitauko ja rauhanprosessi saadaan liikkeelle, ja tässä kyllä Euroopan unionin pitäisi olla yksi toimija. Esimerkiksi tämä EU:n ja Israelin välisen assosiaatiosopimuksen jäädyttäminen tai sen osien jäädyttäminen voisi olla yksi vaihtoehto, tai esimerkiksi henkilöpakotteet.

Onko hallitus valmis toimimaan aktiivisesti näissä asioissa, jotta saadaan rauhanprosessi liikkeelle?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.12 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos tärkeästä kysymyksestä. Se on juurikin niin, että painostuksen pitää olla todella voimakasta sekä Hamasin että myös Israelin suuntaan. Israel on ylittänyt kansainvälisen oikeuden ja inhimillisyyden rajat niin räikeällä tavalla. Siksi on hyvää ja tervetullutta, että EU-komisio tuotti ehdotuksia myöskin Israeliin kohdistettaviin painostuskeinoihin. Hallitus tulee normaalijärjestyksessä ja pikaisella tahdilla käsittelemään nämä esitykset. Me suhtaudumme avoimesti tähän ajatukseen assosiaatiosopimuksen tarkastelusta. Mehän olemme jo aikaisemmin tukeneet väkivaltaisten siirtokuntien pakotteita mutta myöskin näiden ääriajattelua edustavien ministereiden boikotoimista. Eli tässä asiassa pitää löytyä tapoja, miten

Pöytäkirjan asiakohta PTK 81/2025 vp

voidaan lisätä painetta, jotta aidosti päästään siihen tilanteeseen, että tulitauko voidaan saada aikaan. Ja mikä vielä lisäksi on aivan oleellista, on se, että me saadaan näille hädässä oleville ihmisille humanitääristä apua perille.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Perholehto, olkaa hyvä.

16.13 Pinja Perholehto sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Gazan tilanne on aivan katastrofaalinen, inhimillisesti kestämaton. Esimerkiksi YK on julistanut Gazan alueelle nälänhädän. Tämän kuun loppuun mennessä arvioidaan, että se nousee IPC:n luokituksen rankimmalle, heikoimmalle tasolle eli tasolle 5.

Euroopassa on liikkeellä iso aalto. Sitä indikoi mielestäni myös se, että komission puheenjohtaja von der Leyen viime viikolla esitteli muun muassa pääministerin juuri läpikäymiä keinoja. Herää kuitenkin kysymys siitä, että kun pelkästään tämä keskustelu Palestiinan tunnustamisesta on ollut kovin hankalaa Suomessa — on ollut vaikea ottaa selkoa siitä, mikä oikeastaan ulkopoliittisen johdon kanta on tähän kysymykseen — niin millä tavalla arvioitte, pääministeri Orpo, että teidän hallituksenne toimintakykyä voi pitää uskottavana tässä jatkotoimien kokonaisuudessa. Jos ja kun tunnustaminen oli hankalaa, niin tuleeko tästä kannanmuodostuksesta EU-neuvostossa [Puhemies koputtaa] suhteessa näihin muihin toimiin jotenkin selkeämpää?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.14 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä tunnustamisasia on erittäin suuri kysymys, ja sen ajankohta ja edellytykset ovat itsessään erittäin suuria kysymyksiä ja jakavat maailmalla ja jakavat Euroopassa. [Antti Lindtman: Ja Suomessa!] — Jakavat Suomessa, kyllä. — Ja myöskin hallituksen sisällä on erilaisia painotuksia. Tämä on varmaan hyvä sanoa ääneen, [Hälinää — Puhemies koputtaa] se tuskin kenellekään epäselvää oli.

Mutta kuten sanoin, hallitus on toiminut myös Israeliin kohdistettavien painostuskeinojen suhteen aikaisemmin, ja nyt, kuten sanoin, on hyvä, että Euroopan unionin komissio, von der Leyen, on antanut nämä esitykset Euroopalle. Me tulemme käsittelemään nämä pikaisella aikataululla, enkä usko, että tässä on toimintakyvyssä tai päätöksentekokyvyssä ongelmia.